

Budgetmotion 2015

–

**Grön stadsutveckling
med ansvar för
klimatet, barnen och demokratin**

miljöpartiet de gröna

SOLNA

Grön stadsutveckling

Solna behöver en ny ekonomisk politik som tar långsiktigt ansvar för den ekonomiska utvecklingen, för den ekologiska utvecklingen och för den sociala utvecklingen. I en grön stad styrs staden av insikten om att allt hänger ihop. Stadens ekonomi och alla beslut tar hänsyn till att det vi gör nu har effekt på framtiden.

Solna är en fantastisk stad att bo och leva i. Närheten till grönska och vatten och människor med olika bakgrund gör det möjligt att tillsammans skapa en hållbar framtid. Solidaritet mellan oss människor, med kommande generationer och med djur, natur och det ekologiska systemet genomsyrar våra ekonomiska beslut.

Vi vill att staden år 2015 arbetar med långsiktig hållbarhet utifrån fem sektorsövergripande ämnesområden: miljö och klimat, socialt ansvarstagande, likabehandling, demokrati och internationellt arbete.

Solna ska vara en modern, mänsklig och miljövänlig stad. I vår politiska viljeyttring sätter vi upp tydliga mål gällande klimat- och miljö för en hållbar stadsutveckling, gällande hög kvalitet i barnomsorg och skola där alla talanger tillvaratas och där alla barn kan känna sig trygga, gällande demokrati och öppenhet för ökad medborgardelaktighet och insyn. Vi låter dessa mål styra stadens ekonomiska politik.

Klimat och miljö. Klimat och miljöarbetet ska genomsyra hela staden. Vi vill att staden markant höjer sina ambitioner för att bli en klimatsmart och miljövänlig stad. Vi vill inrätta ett hållbarhetsteam under kommunstyrelsen, vi vill att stadsplaneringen tar sikte på ett klimatsmart resande och boende och tydligt minskad energiförbrukning. Vi vill att staden kartlägger och skyddar den biologiska mångfalden. Råstasjön ska skyddas permanent.

Barn och unga. Vi satsar på barn och unga, på skolan, på lärarna och ger resurser för deras kompetensutveckling. Vi ger våra lärare goda förutsättningar att utvecklas i och utföra sitt pedagogiska arbete. Ett långsiktigt ansvar för de barn och unga som växer upp i Solna kräver också resurser i fritidsverksamheter och satsningar på det förebyggande arbetet. Vi satsar på en social investeringsfond, på sommarjobb, på kulturskolan, på biblioteket i Bergshamra och på fritidsgårdarna.

Öppenhet och demokrati. Vi vill att staden tar krafttag för större öppenhet, bättre demokratiska arbetsmetoder och mot korruption. Vi vill öppna upp den kommunala verksamheten och göra medborgarna delaktiga i kommunfullmäktige, i nämndmöten och genom medborgardialog. Vi vill också skapa platser för möten som stärker demokratin. Aktivitetshuset är ett sådant exempel.

Skattesatsen

Inflyttning ger ökade skatteintäkter men det uppstår också brytpunkter när det behöver göras stora investeringar. Investeringsgraden i samhällservice i Solna är för låg. Vi ser ett stort behov av investeringar i stadens skolor, och idrottsanläggningar, i parker och grönområden, i infrastruktur och för energieffektiviseringar. Det eftersatta underhållet innebär en kapitalförstöring i form av värdeminskning av fastigheterna och dålig miljö.

Ökade skatteintäkter är också en nödvändighet för att vi ska kunna höja kvalitén i stadens skolor och förskolor genom att anställa mer personal.

Miljöpartiet föreslår en försiktig skattehöjning med 18 öre, vilket motsvarar en ökning av skatteintäkterna med 33 miljoner kronor och ger oss möjlighet att investera i stadens fastigheter och samhälls service, och att anställa mer personal i våra skolor och förskolor.

Vi föreslår en skattesats på 17:30 öre per skattekrona.

Innehåll

Grön stadsutveckling	2
Skattesatsen	3
Innehåll	4
En hållbar stad	7
Hållbara upphandlingar	8
Driftbudget - för kommunstyrelsen	8
Investeringsbudget - för kommunstyrelsen	8
Uppdrag till kommunstyrelsen:	8
En grön stadsplanering	10
Gynna gång- och cykeltrafikanter	10
Kollektivtrafik	10
Trängselavgifter	10
Bilparkering	11
Bättre gatumiljö	11
En grön stadsplanering	11
Skolor och förskolor	11
Idrottsanläggningar	12
Klimatsmart och miljövänligt byggande	12
Energieffektiviseringar	12
Bevara och anlägg grönområden	12
Återvinning och avfallshantering	13
Driftbudget - för Stadsbyggnadsnämnden	13
Investeringsbudget - för Stadsbyggnadsnämnden	14
Uppdrag till Stadsbyggnadsnämnden	14
God miljö och hälsa	15
Vatten	15
Biologisk mångfald	15
Giftfri miljö	15
Information och kunskapsbyggande	16

Driftbudget - för Miljö- och hälsoskyddsnämnden	16
Uppdrag till Miljö- och hälsoskyddsnämnden	16
Stimulerande barnomsorg och skola	17
Barnomsorg	17
Fritidshem	17
Skola	18
Flerspråkighet	18
Elevinflytande	18
Politik för god mat	19
Arbetsmiljö	19
Unga hbtq-personer i skolan	19
Driftbudget - för Barn- och utbildningsnämnden	19
Uppdrag till Barn- och utbildningsnämnden	20

Livskvalitet och nya livschanser **21**

Gröna arbetsmarknadsåtgärder	21
Sommarjobb	21
Väx med vuxenutbildning	21
Driftbudget - för Kompetensnämnden	21
Uppdrag till Kompetensnämnden	22

Stöd till de mest utsatta **23**

Ett tillgängligt Solna	23
Sociala investeringar	23
Stöd till ungdomar	23
Driftbudget - för socialnämnden	23
Uppdrag till socialnämnden	24

Livskvalitet för äldre **25**

Ett stimulerande vardagsliv	25
Boende	25
Mångfald inom äldreomsorgen	25
Kvalitetskontroll	26
Jämställd biståndsbedömning	26
Driftbudget - för omvårdnadsnämnden	26
Uppdrag till omvårdnadsnämnden	26

Aktiv och klimatvänlig fritid	27
Idrott för alla	27
Kulturskolan	28
Låt kulturen flytta till Solna	28
Aktivitetshus	28
Överjärva gård	28
Gratis naturskola för Solnas skolor	28
Biblioteken ska vara lärandecentraler	28
Kommunens bidrag till organisationer	29
Driftbudget - för Kultur- och fritidsnämnden	29
Uppdrag till Kultur och fritidsnämnden	29
Investeringsbudget	30
Investeringsbehov	30
Uppdrag	30
Miljöpartiet de grönas budget 2015	32
Driftbudget 2015	34
Förslag till beslut	35

En hållbar stad

Miljöpartiet vill att perspektiven ekologisk, social och ekonomisk hållbarhet ska genomsyra alla verksamheter i staden, och att dessa frågor ska mätas i hela det ekonomiska arbetet.

Budgeten ska vara i balans och utveckla staden hållbart och långsiktigt – med fokus på exempelvis naturresurser och dess så kallade ekosystemtjänster, och på socialt kapital som människors välbefinnande, tillit och sammanhållning.

I arbetet med budget ska genusbudgetering tillämpas och säkerställa en jämställd resursfördelning utifrån kön.

Miljöpartiet vill skapa ett ”Hållbarhetsteam” inom stadsledningsförvaltningen som arbetar strategiskt med följande två områden:

- *Miljö och klimat*
- *Socialt ansvarstagande*

Knutna till hållbarhetsteamet finns även tre kommittéer som arbetar med följande frågor:

- *Demokrati*
- *Likabehandling*
- *Internationellt arbete*

Vi vill att stadens miljö- och klimatarbete ska ledas av en strateg som har i uppdrag att utveckla stadens miljöpolicy och ta fram en handlingsplan för en minskning av kommunens klimatutsläpp och utsläppen som sker i Solna som geografisk enhet.

Strategen ska ansvara för stadens interna miljö- och klimatarbete, och för att de entreprenörer vi anlitar ska leva upp till

samma miljökrav. Strategen ska också verka för att göra det enkelt för solnabor och företag i staden att agera klimat- och miljösmart.

Arbetet för en socialt hållbar stad ska ledas av en SR-strateg¹ som ska arbeta strategiskt för att både staden och privata aktörer i staden tar ett socialt ansvar, i sin dagliga verksamhet, vid anställningar och vid upphandlingar.

Strategen ska också ansvara för en sektorsövergripande *Social investeringsfond* som ska finansiera nya eller fördjupade förebyggande verksamheter för barn och unga, arbetslösa eller personer i en utsatt livssituation.

Vi vill inrätta en Demokratikommitté som verkar för att stärka de demokratiska arbetsformerna i staden, och som granskar stadens verksamheter. Kommittén ska vara knuten till hållbarhetsteamet och vara ett beredningsorgan till kommunstyrelsen och styras av oppositionen.

Likabehandlingskommittén ska fortsatt vara ett beredningsorgan under kommunstyrelsen. Nytt är att kommittén ska jobba nära hållbarhetsteamet. Kommittén ska ges utökad uppdrag att verka för jämställdhetsintegrering² och antidiskriminering – utifrån kommunen som arbetsgivare och i verksamheterna

---

¹ SR är en förkortning av Social Responsibility som på svenska kan översättas till Socialt ansvarstagande.

² Solna stad har skrivit under CEMR-deklarationen (Europeisk deklaration om jämställdhet mellan män och kvinnor på lokal och regional nivå)

riktade till våra medborgare. Vi vill förtydliga den Internationella kommitténs uppdrag. Kommittén ska särskilt verka för frågor som rör stadens tvärsektoriella arbete: klimat- och miljö, socialt ansvarstagande, demokrati och likabehandling.

Hållbara upphandlingar

Miljöpartiet vill att Solna ser över sina upphandlingsrutiner och inrättar en upphandlingspolicy som innehåller direktiv om miljökrav, sociala krav inklusive klausuler mot diskriminering och för etiska krav, uppföljning samt dialog med upphandlade företag, vid samtliga upphandlingar.

Gröna upphandlingar eftersträvar störst behållning för bästa pris och utgår ifrån ett livscykelperspektiv som tar hänsyn till helhetskostnaden på lång sikt.

Särskilt viktigt är det att staden ställer höga krav på upphandlingen av mat till stadens offentliga verksamhet. Både maten och mathanteringen ska i så hög grad som möjligt vara miljö- och klimatvänlig.

Stadens matpolicy ska ställa krav på minst 40 procent ekologiska livsmedel, och stimulera en successiv ökning av denna andel. Vidare ska stadens matpolicy innefatta krav på närproducerade och säsonganpassade livsmedel, ställa krav på djuretik, liksom att allt matavfall samlas in separat och att matsvinn och onödig transport undviks.

Driftbudget - förändringar i förhållande till majoritetens förslag för kommunstyrelsen

- 4 mkr ökade inkomster genom uthyrning av stadens lokaler.
- 0,5 mkr i minskning av arvodeskostnad för

kommunstyrelsen.

- 5 mkr i minskning av medelsreserv för stadens tillväxt och utbyggnad.
- 1 mkr för demokratiutveckling.
- 2 mkr för arbetet med hållbarhet inklusive miljöstrateg och SR-strateg.

Investeringsbudget - förändringar i förhållande till majoritetens förslag för kommunstyrelsen

- 5 mkr per år under åren 2015-2019 till en Social investeringsfond.

Uppdrag till kommunstyrelsen:

- Inrätta ett "Hållbarhetsteam" under kommunledningen som koordinerar det övergripande arbetet med frågor om miljö och klimat samt socialt ansvarstagande.
- Inrätta en Demokratikommitté.
- Knyt Likabehandlings- och Internationella kommittén till "Hållbarhetsteamet".
- Utveckla stadens miljöpolicy.
- Ta fram ett klimathandlingsprogram för Solna.
- Anta som mål att vara en fossilbränslefri kommun senast år 2050.
- Utredda förutsättningarna för att Solna ska bli medlem i nätverket Sveriges ekokommuner och nätverket "Sustainable Cities International Network" eller ICLEL -

Local Governments for Sustainability.

- Skriv in direktiv om köp av utsläppsrätter i Solna stads riktlinjer för förtroendevaldas resor.
- Starta en process för att Solna ska bli en diplomerad "Fairtrade City".
- Inrätta en social investeringsfond.
- Bredda Likabehandlingskommitténs uppdrag till att innefatta uppföljning av att Barnkonventionen beaktas vid alla beslut som påverkar barn.
- Verka för att fler verksamheter hbtq-certifieras.
- Bli medlem och en aktiv part i nätverket för förebyggande av korruption och mutor inom Sveriges Kommuner och Landsting (SKL).
- Utför en "Demokratibarometer" som mäter styrkor och svagheter i den lokala demokratin i Solna.
- Ta fram en informationsstrategi vad gäller politiska beslut med syfte att nå fler solnabor och ökad delaktighet.
- Strukturera stadens medborgardialog, så att den utförs av varje styrelse, nämnd och beredningsorgan och ger alla invånare, oavsett stadsdel, kön, ålder eller familjesituation mm. möjlighet att delta.
- Informera solnaborna om påverkansmöjligheterna i form av medborgarförslag och folkinitiativ.
- Ansök om att bli testkommun för 16 år som rösträttsålder.
- Ta fram en ny upphandlingspolicy som innehåller sociala krav och miljökrav samt tydliga direktiv om uppföljning och möjlighet till ekonomiska sanktioner.
- Ta fram en särskild policy om upphandling av mat.
- Anslut Solna stad till, SKI, SKL Kommentus Inköpscentral för kontroll av etiska och sociala krav vid upphandling.

En grön stadsplanering

Stadsplaneringen i Solna måste moderniseras och ta en ny riktning. Vi ska börja bygga en mänsklig, grön och klimatsmart stad. Det betyder att vi måste förbättra miljön i Solna och minska stadens växthusgasutsläpp och försurning av mark och vatten genom att öka gång-, cykel-, och kollektivtrafiken och minska biltrafiken. Vi måste planera staden så att den gynnar ett socialt liv där människor möts och delar på våra gemensamma resurser, och vi ska måste bygga hus som är både miljövänliga och klimatsmarta.

Gynna gång- och cykeltrafikanter

Gående, cyklister och kollektivtrafik ska ges mer plats och biltrafiken ska minska. Paradigmet när bilen skulle dominera stadsbilden är över, och det måste börja synas i Solna. För många solnabor och för många som arbetar i Solna är cykeln ett bra transportalternativ.

Det behövs göras en allmän översyn av trafiken i Solna, där befintliga trafikflöden analyseras, brister belyses och lösningar föreslås. Detta är ett avgörande uppdrag för att lösa stadens trafikproblem. Målet ska vara att minska biltrafiken och gynna gång- och cykeltrafik.

Solna har påbörjat arbetet med en cykelplan. Vi vill att planen innehåller alla cykelbehov i Solna. Såväl regionala cykelstråk och cykelleder som lokala cykelbanor och trygga skolvägar. Behoven, av utbyggnad, renovering och justering av cykelbanor i Solna är stora. Vi vill även att planen innehåller servicestationer för cyklar och en underhållsplan för cykelvägarna. Det krävs också en översyn av skyltningen. Lånecykelsystemet ska utvidgas och i slutet på 2015 omfatta hela Solna.

Vi vill att byggprogram och detaljplaner alltid ska ha ett avsnitt som visar hur cykeltrafiken i området ska tillfredsställas med cyklisternas behov i fokus.

Kollektivtrafik

Solna har utfört ett lyckat arbete med att få en utbyggnad av tunnelbanan till Arenastaden. Kommunen växer och måste fortsätta verka för en utbyggd kollektivtrafik genom gott samarbete med landstinget. Det behövs en station vid Hagalund, på nya gula linjen mot Arenastaden, och treans busslinje bör förlängas från Karolinska sjukhuset till Solna centrum. Vi vill öppna en pendeltågsstation i Huvudsta, och skapa en utgång från pendeltåget i Sundbyberg mot Solna Business park.

Vi vill pröva ett koncept som används i Göteborg där vissa evenemangsbiljetter fungerar som biljett i kollektivtrafiken. Solna borde inleda ett samarbete med SL och idrotts- och kulturföreningar för att pröva den här lösningen.

Trängselavgifter

Trängselavgifter är den enskilt mest effektiva åtgärden för att begränsa genomfartstrafiken. Vi vill att Solna utreder hur trängselavgifter ska kunna införas i Solna.

Det finns olika möjligheter, allt från att utvidga Stockholms trängselavgifter och bilda zonsystem till att ha ett helt frikopplat system där bara genomfartstrafik beskattas. Intäkterna från trängselavgifter ska gå till utbyggd kollektivtrafik och inte till nya bilvägar.

Bilparkering

Bilparkering tar mycket plats vilket är ett problem i en stad som förtätas som få andra kommuner i landet. I den mån gatuparkeringsytor kan frigöras, ska de användas till körfält för kollektivtrafik och gång- och cykelbanor.

Vi föreslår att parkeringsnormen sänks ytterligare och görs mer flexibel. För studentbostäder ska inga krav på parkeringsplatser ställas. Däremot ska det finnas incitament för byggherrar och fastighetsförvaltare att tillhandahålla ”mobility management”. Detta innebär olika insatser med målsättningen att stimulera människor att i första hand välja kollektivtrafik, cykel och gång.

Parkeringsavgifterna ska styra mot att befintliga parkeringsgarage används maximalt och styra bort från gatuparkering. Antalet hyrplatser och företagsparkeringar ska reduceras till förmån för utökad gatu- och boendeparkering.

Bättre gatumiljö

För att minska buller och förbättra luftvärden vill vi införa en dubbdäcksavgift i Solna. Samtidigt vill vi att staden utför en informationskampanj om vinsterna med att välja dubbfria däck till bilen.

Solna stad behöver kontinuerligt mäta partikelhalter och kvävedioxidhalter i luften.

Även Solnas underhåll av gator och parker behöver uppgraderas. Snöröjningen ska vara genusmedveten och måste utföras på trottoarer och cykelbanor, vid förskolor och äldreboenden.

En grön stadsplanering

En modern stad ska planeras utifrån ekonomisk, ekologisk och social hållbarhet. Dessa perspektiv ska genomsyra hela stadsplaneringen och

exempelvis gälla vägens struktur, bostäder, arbetsplatser, skolor och gemensamma utrymmen.

Byggnaderna ska ha en lång livslängd och ha låg klimatpåverkan. Mark ska styckas upp i mindre delar för att gynna flera aktörer och pressa byggpriserna och därmed bostadspriserna. I samtliga stadsdelar och kvarter ska vi bygga såväl stora som små lägenheter, bostadsrätter, hyresrätter och studentlägenheter för att det är viktigt och lönsamt att bygga en stad som inkluderar alla människor. Det ska vara enkelt att leva klimatsmart, dela på ytor och saker, återvinna avfall och resa klimatsmart.

Staden ska också utgå ifrån ett barn- och jämställdhetsperspektiv, vilket ofta är väl förenligt med de ekologiska perspektiven. I en tät stad behöver öppna ytor vara kollektiva och allmänna. Det är viktigt att utnyttja de torg som finns kvar i Solna och att både nya stadsdelar och befintliga stadsdelar innehåller mötesplatser som torg och parker, trygga gång- och cykelvägar som är upplysta på kvällen och säkra för barn att cykla själva på, platser för spontanidrott, stadsodling, service som butiker, restauranger och föreningslokaler.

De utrymmen som finns vid skolor och förskolor kan i högre grad samutnyttjas. Ytor för lek och idrott kan användas även på kvällar och helger och delar av gården kan användas för odling till exempel av grannarna.

Många vägar i Solna skulle kunna omvandlas från infartsleder till levande stadsgator. Vi vill exempelvis omvandla Solnavägen till Solna Boulevard. Och Enköpingsvägen till en stadsgata. Vidare vill vi undersöka möjligheten att integrera fler vägar och järnväg i stadsmiljön.

Skolor och förskolor

Kvaliteten på de flesta av Solna stads

skollokalerna är under all kritik. Budgeten för underhåll och renovering utnyttjas inte och räcker inte till. Renoveringen av stadens skolor måste prioriteras före alla andra investeringar i renovering. När renoveringen görs ska den göras i syfte att modernisera skollokalerna, skapa en god arbetsmiljö, och att energieffektivisera byggnaderna.

Skolorna ska ha tillagningskök, för goda möjligheter att hushålla med maten och kunna servera vällagad, ekologisk och näringsrik mat. Ett arbete för att bygga om skolköken behöver påbörjas.

Skolgårdar och förskolegårdar måste också ses över. De ska vara rymliga, gröna och inspirera till rörelse och utforskande lek. I planeringen av nya stadsdelar ska planeringen utgå ifrån behovet av skolor och förskolor och placera dessa centralt och i en god miljö.

Idrottsanläggningar

I takt med att befolkningen i Solna växer ökar slitaget på våra idrottsanläggningar samtidigt som behovet av service ökar. Befintliga spontanidrottsanläggningar behöver ses över och renoveras och Solna behöver en ny simhall.

Klimatsmart och miljövänligt byggande

Miljöpartiet vill att Solna, vid varje nybyggnation och ombyggnation, ska ställa krav på att det byggs med hög miljöstandard. Det ska finnas tydliga incitament att använda etablerade miljöstandarder som exempelvis ”Miljöbyggnad”, som certifierar byggnader inom områdena energi, inomhusmiljö, material och kemikalier.

Energieffektiviseringar

Solna behöver genomgå en rejäl energieffektivisering. De fastigheter som byggs ska vara energisnåla, stadens egna

byggnader ska energieffektiviseras, gröna hyresavtal ska upprättas, stöd ska ges till bostadsrättsföreningar, hyresvärdar, fastighetsägare och företag för smarta energieffektiviseringsåtgärder. Målet är att minska energiförbrukningen med 30 procent till år 2020.

Staden ska investera i solceller som placeras på stadens tak. Solna behöver genomföra en kartläggning av stadens tak och installera solceller där det är möjligt och effektivt. Vi vill att 20 procent av stadens egna elbehov ska komma från egna solceller till år 2020. I kartläggningen bör även privata tak ingå – och rekommendation för installation av solceller utföras där så är lämpligt.

Staden ska också äga egna vindkraftverk och år 2020 ska de stå för 30 procent av stadens el. Vindkraftverken ska ligga i olika delar av landet för att ge jämn eltillförsel.

År 2020 vill vi att 50 procent av stadens el ska produceras av egenägda förnybara elkällor som solceller och vindkraft, och att 50 procent av stadens el produceras av Solna kraftvärmebolag Norrenergi som levererar miljömärkt fjärrvärme och fjärrkyla

Bevara och anlägg grönområden

Människors tillgång till bostadsnära rekreationsområden och den biologiska mångfalden måste säkerställas.

Solna ska inrätta ett naturreservat vid Råstasjön och bevara området i sin helhet. Sambandet mellan Lötsjön och Råstasjön ska utvecklas och områdets natur- och kulturvärden förstärkas.

Solna har mycket värdefull natur som behöver bevaras. Ett arbete med en ny Grönplan har påbörjats. Miljöpartiet vill att ambitionen för detta arbete höjs. I samband med uppdateringen behöver en

utredning av Solnas ekologiskt känsliga områden genomförs. Syftet är att ta fram en åtgärdsplan för hur dessa värden ska bevaras. Planen behöver också innehålla en kartläggning av våra vattennära områden, och en plan för hur oexploaterade stränder i kommunen kan användas av allmänheten och bevaras för framtida generationer.

För att skapa ett strukturerat, långsiktigt arbete med att förbättra parkkvaliteten i Solna behövs det också en kraftigt utökad parkskötsel.

Därtill vill vi att Solna arbetar med grön design på hus och i bostadsområden. Det kan handla om att anlägga småparker, vertikala trädgårdar, som minskar partikelhalter, trädalléer och grönska vid gång- och cykeltunnlar, och gröna tak, så kallade sedumtak som bidrar till att dagvatten renas.

Återvinning och avfallshantering

Solna stad behöver jobba strategiskt för att minska avfallet och att hantera befintligt avfall. Steg ett i avfallstrappan är minimera avfallet genom att minska förbrukningen av engångsartiklar. Steg två är att återanvända det avfall som finns, steg tre att återvinna materialet i avfall och steg fyra att återvinna energi av vårt avfall. Sista steget är att slänga avfallet på deponi.

Solna stad behöver satsa på att minska stadens förbrukning av jordens resurser, ge mer plats för återvinning, gynna reparation och göra det lätt för solnabor och företag att hantera avfall vars material ska återvinnas eller som måste hanteras. Vi vill också att det ska finnas en bil som åker runt i staden och samlar upp farligt avfall.

Solna stad behöver också utöka sin satsning på matavfallshantering. För att kunna göra det behövs ökade personella resurser som kan arbeta med information

och etablering av matavfallstunnor och rutiner i bostadsområden, på företag och i offentlig verksamhet.

Solna tar idag ut en låg kostnad för avfall. Vi ser därför inget hinder för att höja avgiften. Hanteringen av matavfall ska dock även fortsättningsvis vara gratis.

Driftbudget - förändringar i förhållande till majoritetens förslag för Stadsbyggnadsnämnden

- 2 mkr besparingar genom bättre upphandlingar och färre överklaganden.
- 1 mkr intäkter från dubbdäcksavgift.
- 1,5 mkr i ökade inkomster från parkeringssystem genom dygnet-runt övervakning, höjda avgifter från januari 2015 för garage-, mark- och nyttoparkering, samt avskaffande av all gratis parkering.
- 2 mkr till bättre underhåll/renhållning av grönområden.
- 2 mkr till bättre snö-, löv- och grusröjning av gång-, cykel- och bilvägar.
- 0,5 mkr till installation av laddningsstolpar för elbilar.
- 0,5 mkr i ökade inkomster från avfallsavgifter.
- 0,5 mkr till en matavfallskoordinator/ informatör.

Investeringsbudget - förändringar i förhållande till majoritetens förslag för Stadsbyggnadsnämnden

- Renovering av stadens skolor 75 mkr per under åren 2015-2019.

Övrigt investeringsbehov:

- Byggnation av ny skola i Järvastaden(ca 300 mkr)
- Energieffektivisering, förutom det som ingår i renoveringen av stadens skolor (ca 40 mkr).
- Renovering av stadens idrottsanläggningar (ca 50 mkr).
- Byggnation av en ny Simhall (ca 150 mkr).

Uppdrag till Stadsbyggnadsnämnden

- Utför en övergripande analys av trafikflödena i Solna, och utred nya trafiklösningar till förmån för cykel- och gångtrafiken. En analys av effekten av trängselavgifter ska ingå i denna.
- Utökad uppdrag för cykelplanering, som omfattar behovet av såväl regionala cykelstråk, som cykelleder, lokala cykelbanor, trygga cykelvägar, parkering, cykelservice och skyltning
- Fortsätt dialogen med landstinget om utbyggnad av kollektivtrafiken.
- Utred möjligheten att koppla samman evenemang med kollektivtrafik.
- Börja projektera Solnavägen till Solna Boulevard. Arbetet ska ske i samverkan med Stockholms stad.
- Utför kontinuerliga mätningar av miljöeffekter som uppkommer med

anledning av vägarnas användning.

- Samverka med Barn- och utbildningsnämnden kring renovering och underhåll av stadens förskolor och skolor.
- Kartlägg stadens fastighetsbestånd enligt standarden "miljöbyggnad."
- Tillsätt en tjänst som utför ekologiska kontroller av infrastruktur, bygg- och exploateringsärenden.
- Ge Signalisten i uppdrag att utföra energieffektiviserande åtgärder och upprätta gröna hyresavtal.
- Starta företagssamarbeten, så kallade EcoTeam, för minskad energianvändning.
- Uppdatera planeringen för löpande fastighetsunderhåll.
- Ta fram en övergripande plan för hur vi anpassar Solna till ett förändrat klimat.
- Utöka uppdraget för arbetet med Grönplan för Solna.
- Inrätta ett naturreservat vid Råstasjön som skyddar området i sin helhet, och utveckla sambandet med Lötsjön.

God miljö och hälsa

Solna har ett ansvar för att kommunen har en god miljö och ska verka för att alla människor som bor eller vistas i Solna är vid god hälsa. Detta kräver ett aktivt arbete med att övervaka tillståndet i både den inre och yttre miljön genom olika typer av mätningar och kontroller för att se om det finns risker för djur och natur eller människor. Vi måste säkerställa att både stadens verksamheter, projekt på uppdrag av staden och näringsidkare i staden följer de lagar och föreskrifter som finns rörande miljö- och hälsoskydd och att hela tiden hitta möjligheter till förbättring på dessa områden.

Att Miljö- och hälsoskyddsnämnden kan sköta sitt uppdrag är mycket viktigt vid utveckling av en stad med god miljö. För att stadsbyggnadsnämnden ska kunna göra en bra stadsplanering är de beroende av miljö- och hälsoinventeringar, -planering och -kontroller. Vi vill därför att Miljö- och hälsoskyddsnämnden tilldelas tillräckligt med pengar för att kunna genomföra sina viktiga åtaganden.

Det är viktigt att Solnas miljöarbete tar sin utgångspunkt i de svenska miljö kvalitetsmålen varav några är av särskild betydelse för just vår kommun.

Vatten

Vi har givit stadsbyggnadsnämnden i uppdrag att skydda våra gemensamma stränder, bland annat för den biologiska mångfaldens skull. Vi behöver även mäta och bevaka vattnets status i staden. Dessutom behöver vi skydda våra myllrande våtmarker, som binder och lagrar kol, renar vatten, skyddar mot översvämningar och har en hög biologisk produktionsförmåga.

Strategier för den biologiska mångfalden

ska tas fram och samverkan ske med grannkommuner.

Biologisk mångfald

Solna stad har en rik natur- och parkmiljö. Den måste vi tillvarata och bevara. I och med arbetet med Solna stads grönplan vill vi att stadsbyggnadsnämnden i samverkan med Miljö- och hälsoskyddsnämnden tar fram en åtgärdsplan för bevarande av ekologiskt känsliga områden. Även stadens trädbestånd är mycket värdefulla. Träden ger skugga, renar luften från damm och partiklar, tillverkar syre och är oaser för biologisk mångfald.

Giftfri miljö

Vi exponeras för en mängd skadliga kemikalier varje dag. För att minimera riskerna för människor och miljö krävs ett aktivt arbete med att minska exponeringen för kemiska ämnen, fasa ut användningen av särskilt farliga ämnen, åtgärda förorenade områden och sprida information om vilka farliga ämnen som ingår i produkter och material. Särskilt viktigt är det att skydda våra barn. Miljö- och hälsoskyddsnämnden behöver därför i samverkan med Barn- och utbildningsnämnden starta ett arbete med att giftsanera stadens förskolor.

Kommunen måste även jobba aktivt med att kartlägga och kontrollera de miljö- och hälsofarliga verksamheter som finns i Solna, övervaka vilka gifter som sprids i kommunen vid användning av olika bekämpningsmedel, sanera förorenade områden och se till att alla byggnader som har PCB i fogmassor saneras och att miljögifter såsom kvicksilver i avloppsrör minimeras. Solna behöver också arbeta aktivt med att kontrollera och informera om kemikalier i produkter, exempelvis

genom att göra stickprover och mätningar.

Information och kunskapsbyggande

Miljö och hälsoskyddsnämnden ska ges tid att arbeta med kunskapsbyggande som behövs för genomförande av andra nämnders verksamheter. Det behövs också ett tydligt informationsuppdrag om luft, buller och kemikalier som riktar sig till solnabor och företag i Solna.

Driftbudget - förändringar i förhållande till majoritetens förslag för Miljö- och hälsoskyddsnämnden

- 1 mkr till anställning av mer personal på förvaltningen.
- 0,5 mkr till fast och mobil mätning av partiklar och kväveoxider.

Uppdrag till Miljö- och hälsoskyddsnämnden

- Mäta partikelhalter och kväveoxider och dess miljö- och hälsopåverkan generellt i staden.
- Inleda projekt 'Giftsanera stadens förskolor', i samarbete med Barn- och utbildningsnämnden.
- Inled projekt 'Giftsanera stadens omsorgsboende', i samarbetet med Omvårdnadsnämnden.

Stimulerande barnomsorg och skola

Barnomsorgen och skolan tillhör våra viktigaste investeringar för framtiden.

Utbildningsväsendet är den ryggrad som vårt samhälle byggs kring och här måste alla barn få chans att utvecklas efter sina egna förutsättningar. För detta krävs fungerande barnomsorg, skolor och fritids där personalen har tid att se alla barn och ge dem trygghet och möjlighet till utforskande lek.

Barnomsorg

Vi vill höja kvaliteten på stadens barnomsorg.

Solnas förskolor visar idag stor variation när det gäller storleken på barngrupper, barnens trygghet i förskolan och det systematiska kvalitetsarbetet. Enligt Skolinspektionen har Solna kommun inte tillräcklig kunskap om verksamheten i förskolan för att kunna sätta in förbättrande åtgärder. Detta vill vi ändra på.

Miljöpartiet vill verka för en ökad insyn i kommunens förskoleverksamheter och en förbättrad samordning mellan förskolorna. Detta är en förutsättning för att vi ska kunna höja kvaliteten och öka tryggheten i stadens barnomsorg. Vi behöver ha ett helhetsgrepp över förskolan för att kunna utveckla det systematiska kvalitetsarbetet.

Storleken på barngrupper behöver anpassas till Skolverkets tidigare rekommendationer - max 15 barn per grupp, och minst tre vuxna på 15 barn - på samtliga förskolor. Detta är viktigt för att ge personalen tid för alla barn och tid till att utveckla sin verksamhet. Dessutom vill vi att barn i behov av särskilt stöd och barn med svenska som andraspråk får stöd genom bland annat högre personaltäthet.

Vi vill verka för att barnomsorgen blir en mer jämställd arbetsplats där genuspedagogik tillämpas och ett aktivt arbete bedrivs för att motverka traditionella könsmonster. Skolinspektionen har riktat kritik mot Solnas bristande genusarbete. Här behöver ett strukturerat arbete implementeras inom all barnomsorg.

Under flera år har stadens uppskattade och viktiga erbjudande att ge 30 timmars förskola för barn till föräldralediga hotats. Miljöpartiet vill att barnen i Solna, oavsett om deras föräldrar är arbetslösa eller föräldraledig med annat barn, även fortsättningsvis ska ges denna möjlighet.

Det är också viktigt att det i Solna finns förskolor som är öppna dygnet runt.

För många barn är förskolan en viktig del i den pedagogiska utvecklingen medan andra trivs bättre i andra miljöer. Miljöpartiet värnar valfrihet och är positiva till olika former av omsorg med olika pedagogiska inriktningar.

Fritidshem

Fritidshemmen har en viktig uppgift i att följa barnens sociala utveckling som en komplettering till förskoleklassen och skolan. Fritidshemmet ska göra det möjligt att kombinera föräldraskap med arbete samtidigt som det ska stimulera elevernas lärande och erbjuda dem en meningsfull fritid. Denna uppgift har blivit allt svårare att uppfylla i Solna i takt med de besparingar som genomförts under senare år. Idag ser vi på många håll alltför stora barngrupper och personal som inte har tid till planering eller att ge sina elever en meningsfull tillvaro.

För att förbättra fritidspedagogernas situation och ge dem en bättre möjlighet

att bedriva en meningsfull verksamhet vill Miljöpartiet öka personaltätheten och minska barngruppernas storlek på fritidshemmen.

Vi vill också se ett större helhetsgrepp från kommunens sida som fokuserar på fritidshemmens integrering med förskoleklassen och skolan. För att underlätta detta bör det finnas en verksamhetsansvarig centralt som värnar fritidspedagogernas situation och fritidshemmens verksamhet.

Skola

Skolan ska ge alla elever samma chans, oavsett var de kommer ifrån eller vilka föräldrar de har. Skolan måste satsa på alla talanger!

För Miljöpartiet är en bra och jämlik skola en av grundpelarna för en hållbar och demokratisk samhällsutveckling. Lärarna ska ges tid att se varje elev, och resurser att bedriva en god undervisning. Det är också dags att värdera lärarna som en av samhällets allra viktigaste yrkesgrupper.

Solnas barn som går grundskolan och gymnasiet klarar sig idag bra, men skulle kunna klara sig bättre. Målet måste vara att 100 procent av grundskoleleverna är behöriga till gymnasiet och att varje elev som börjar gymnasiet ska klara sin gymnasieutbildning. Det är varje elev värd.

Den viktigaste påverkansfaktorn på en elevs betyg är läraren och idag ser vi tyvärr en ökad personalomsättning i Solnas skolor på grund av hög stressfaktor, minskade resurser, dåliga lokaler och låg löneutveckling. Idag är Solna inte en attraktiv kommun för lärare och det kommer att märkas i elevernas resultat.

För att förbättra situationen på Solnas skolor vill Miljöpartiet anställa fler lärare och mer kringpersonal för att på så sätt frigöra tid för lärarna. Vi vill dessutom

höja lönerna för alla lärare.

Vi vill att kommunen verkar för att stimulera det kollegiala samarbetet mellan skolorna i Solna, med syfte att ge lärarna större möjlighet till erfarenhetsutbyte och kompetensutveckling.

För att underlätta vardagen för Solnas barnfamiljer vill Miljöpartiet att alla barn ska ha rätt att välja en skola i sitt närområde. Vi värnar om stadens kommunala skolor och vill att friskolor ska kunna åläggas visst områdesansvar.

Alla barn ska få chans att lyckas. Därför är det viktigt att skolan organiserar sig så att barn med behov av särskilt stöd inte missgynnas. De måste få möjlighet att klara sig genom skolan och i det framtida arbetslivet. Vi föreslår därför riktad skolpeng, så att elever med störst behov får mer pengar.

Flerspråkighet

Till Solna invandrar människor med tillgång till många olika språk. Att kunna flera språk ska värnas och uppskattas som den fantastiska resurs det är.

Modersmålsundervisning såväl som ”svenska som andra språk”-undervisning är framgångsfaktorer. Därför vill vi att alla barn i kommunen får den undervisning de har rätt till. Vi vill att staden anställer flerspråkiga pedagoger i både förskolor och skolor.

Därtill vill vi erbjuda förskoleverksamhet på finska eftersom Solna är ett förvaltningsområde för det nationella minoritetsspråket.

Elevinflytande

Eleverna måste få ett ökat inflytande så att de känner sig delaktiga i skolan. Ju högre upp i årskurserna desto större inflytande över lärandet bör eleverna ha. I Solna gymnasium borde man öppna upp för att

ha en elevrepresentant i ledningsgruppen.

Bristande elevinflytande i lärandet är något som Skolverket gett Solna kritik för tidigare. Det är viktigt att Solna arbetar aktivt för att utveckla och verkligen genomföra de åtgärder som redovisats till Skolverket.

Politik för god mat

Skolmaten måste bli godare, nyttigare och i högre grad produceras av ekologiska ingredienser, med klimathänsyn och tillagas i skolorna. Miljöpartiet satsar på klimatsmart mat i skolan. Vi skriver mer om detta i kapitlet 'En hållbar stad'.

Vi vill att staden utvecklar arbetet efter hand och omformar befintliga tjänster på Barn- och utbildningsförvaltningen med ansvar för mat till kostrådgivare med tvärsektoriellt ansvar för att starta upp ett matprojekt. Kostrådgivarna kommer också arbeta med att följa upp alla inköp och avtal. Knutet till rådgivarna ska det finnas anställda kockar i skolornas matbetspisningar.

Arbetsmiljö

Arbetsmiljön i stadens förskolor och skolor är inte bra. Majoriteten lovar storsatsningar, men pengarna räcker inte till mer än driftunderhållet. Det är mycket viktigt att arbetsmiljön på skolor och förskolor är god.

Både det löpande underhållet i skolorna och renoveringen av både skollokalerna och skolgårdarna är eftersatt. Det pågår en ansvarskonflikt mellan Barn och utbildningsnämnden och stadsbyggnadsnämnden som drabbar elever och lärare. Istället för att konkurrera måste nämnderna börja samarbeta för en god, inspirerande och utforskande lärandemiljö.

När arbetsmiljön på skolor försämras, ökar skadegörelsen. Om staden istället

tagit hand om skollokalerna i tid hade det besparat Barn- och utbildningsförvaltningen underhålls kostnader.

Små barn drabbas hårt av de gifter som finns i vår miljö. Nya förskolor som byggs ska vara fria från giftiga föremål och gamla förskolor behöver giftsaneras.

Vikten av gröna skolgårdar runt förskolor och skolor kan inte nog poängteras. Utemiljöer, som inspirerar till rörelse och upptäckter hos våra unga barn, är viktiga både för mental och fysisk utveckling. Miljöpartiet ställer krav på att alla planerade förskolor och skolor ska förses med rymliga gårdar, detta är särskilt ett krav vid byggnation av nya områden, kvarter och hus.

Unga hbtq-personer i skolan

Ungdomsstyrelsens utredning "Hon Hen Han" visar att unga hbtq-personer mår sämre än totalbefolkningen.

Personal, både i skolan och inom fritidsverksamheter behöver kunskap om hur de kan arbeta för att förebygga psykisk ohälsa bland unga hbtq-personer och motarbeta stereotypa könsroller och diskriminering. Skolan måste ta fram rutiner för arbetet mot kränkande behandling, trakasserier, hot och våld och se till att de följs.

Driftbudget - förändringar i förhållande till majoritetens förslag för Barn- och utbildningsnämnden

- 1 mkr i minskad underhållskostnad vid bättre renovering av stadens skolor.
- 11 mkr till förskolan för att närmas oss kravet på högst 15 barn per grupp och 3 vuxna per 15 barn.

- 6 mkr till en satsning på fritidshemmen för ökad personaltäthet.
- 13 mkr till kompetensutveckling av lärare och läromedel – datorer.
- Ta fram tjänster för kostrådgivare som arbetar nära skolbespisningen och anställ kockar.
- Stötta skolorna i deras arbete mot kränkande behandling – det måste finnas utarbetade och inarbetade rutiner mot kränkningar, trakasserier, hot och våld.

Uppdrag till Barn- och utbildningsnämnden

- Förbättra samordningen mellan förskolorna
- Utred personalbehovet och hitta bästa strukturen för att minska barngrupper till max 15 barn per grupp, och öka antalet heltidsanställda per barn, minst 3 vuxna per 15 barn.
- Inför jämställd förskola: utbilda all personal i stadens förskolor i genuspedagogik och verka aktivt för att anställa män i förskolorna.
- Samverka med Stadsbyggnadsnämnden kring renovering och underhåll av stadens förskolor och skolor.
- Samverka med Stadsbyggnadsnämnden kring skolgårdarnas utformning och behov av grönska.
- Delta i Naturskyddsföreningens projekt 'Giftfri förskola'
- Se över skolpengens utformning så att barn med särskilda behov kan få det stöd de behöver och har rätt till.

Livskvalitet och nya livschanser

Livskvalitet är att ges bästa möjliga chanser i livet. Livskvalitet är också att känna sig trygg och få ha en god miljö omkring sig.

Barn och unga som har det tufft ska fångas upp av vuxna runt omkring dem. Solna stad ska investera i satsningar på barn och unga. Vuxna som inte har fullständig grundskole- eller gymnasieutbildning ska ges en ny chans till utbildning. Alla solnabor ska ges bästa förutsättningar för egen försörjning. Den som inte kan svenska ska ha möjlighet att lära sig språket och de mest utsatta ska få det stöd de behöver.

Mottagandet av ensamkommande flyktingbarn och flyktingar är ett av de tydligaste exempel där Solna solidariskt kan ge utsatta människor en ny chans.

Gröna arbetsmarknadsåtgärder

I ett grönt Solna har alla en väg in på arbetsmarknaden. På en grön arbetsmarknad finns det möjlighet att tänka nytt – samtidigt som individens och miljöns hållbarhet alltid är en ledstjärna. Fler arbetstillfällen skapas till exempel genom satsningar på välfärden, och på miljö- och energiteknik.

Solnas förutsättningar för hög sysselsättning ska fortsatt tillvaratas. Genom att skapa ett gott småföretagar- och innovationsklimat underlättar vi även för de Solnabor som vill starta eget.

Sommarjobb

Kommunen bör ta in sommarjobbare på alla områden, där så är möjligt. Sommarjobb ger ungdomar arbetslivserfarenhet och skapar möten mellan vuxna och ungdomar. Vi vill att

staden fortsätter och utökar sina satsningar på sommarjobb för unga, så att det når fler.

Vi vill att staden fortsätter det lyckade samarbetet med företag och ökar antalet sommarjobbplatser på företag i Solna. Kommunen ska också ställa krav på att företag som verkar inom kommunal verksamhet anställer ungdomar i Solna under sommarlovet.

Väx med vuxenutbildning

Kommunal vuxenutbildning ger en möjlighet till nya livschanser. Det ska aldrig vara för sent att utbilda sig eller att vidareutbilda sig.

Enligt skolverket håller Solnas upphandlade vuxenutbildning hög kvalitet. Arbetet för en god kvalitet får aldrig naggas i kanten, det är viktigt att Solna fortsätter det goda samarbetet med kvalitet och garanterar kvalitetsdeklarationer, kontroller och uppföljningsbesök.

Solna behöver förbättra sin informationsverksamhet och erbjuda Lärvox för att informera fler om möjligheten att studera på kommunala vuxenutbildningen.

Utbildningen ska vara likvärdig och likabehandlingsarbete ska genomsyra förvaltningens arbete.

Driftbudget - förändringar i förhållande till majoritetens förslag för Kompetensnämnden

- 0,5 mkr till ytterligare sommarjobbplatser

Uppdrag till Kompetensnämnden

- Fortsätt utöka insatserna för att ungdomar ska få sommarjobb.
- Ställ krav på upphandlade företag, där så är lämpligt, att anställa solnaungdomar under sommarloven.
- Fortsätt verka för en kontroll och uppföljning av vuxenutbildningen.

Stöd till de mest utsatta

Socialförvaltningen har i uppgift att ge stöd till dem som är mest utsatta i samhället. Det kan handla om personer med psykiska funktionsnedsättningar, om människor som lever i hemlöshet och om barn som far illa.

Många förbyggande åtgärder mot social utsatthet hanteras i andra delar av stadens verksamheter; såsom i skolan, omsorgen eller i stadsplaneringen. Några åtgärder kan du läsa om här.

Ett tillgängligt Solna

En av fem medborgare i Solna kommun har någon form av funktionsnedsättning. Det kan vara rörelsehinder, nedsatt syn eller hörsel, psykisk funktionsnedsättning, allergi eller läs- och skrivsvårigheter. Tillgängligheten i staden måste förbättras. Det gäller såväl byggnader som exempelvis vägar och parker.

Solnas tillgänglighetsguide för funktionsnedsatta behöver uppdateras och årligen ses över.

Staden behöver jobba med att tillgänglighetsklassificera lokaler och byggnader. I ett första steg kan klassificering ske av kommunens fastigheter samt av LSS-verksamheter, omvårdnadsboenden och dagverksamheter. I ett andra steg klassificeras lokaler som vänder sig till allmänheten.

Sociala investeringar

Det är dags att se satsningar som en god och långsiktig investering som ger en positiv effekt på 5, 10, 15 år, för både individer och samhället. Miljöpartiet vill inrätta en Social investeringsfond, som ska koordineras av kommunstyrelsens

hållbarhetsteam. Effekten av detta arbete ska bli minskade kostnader för socialnämnden och på sikt implementerade projekt i bland annat socialnämndens verksamhet.

Stöd till ungdomar

Förebyggande arbete, med närvarande vuxna som samarbetar genom nätverksarbete för barnens bästa kan hjälpa många unga. Viktigast i detta arbete är vuxna som finns där barnen är och reagerar om de misstänker att ett barn far illa. Det är viktigt att det finns ett nätverk av vuxna som arbetar aktivt för att fånga upp barn och unga.

Förutom trygghetsrådet behövs samverkan kring barn och unga genom en barn- och ungdomshandläggare som verkar sektorsövergripande bortom förvaltningarnas stuprörsorganisering. Solna stad behöver också anställa fältassistenter som ska arbeta samordnande runt ungdomarna oberoende av förvaltningsgränser.

Fältassistenter, lärare, fritidsledare, kuratorer, skolhälsovården, ungdomsledare, idrottsledare, lärare inom kulturskolan, socialarbetare, polis och förstås föräldrar, är vuxna som möter barn och ungdomar tillsammans tidigt, och som kan verka för barns/ungdomars bästa.

Driftbudget - förändringar i förhållande till majoritetens förslag för socialnämnden

- 1 mkr i minskade kostnader pga. fler träningslägenheter.
- 0,5 mkr till anställning av barn- och ungdomssamordnare.

1,0 mkr för anställning av fältassistenter.

Uppdrag till socialnämnden

Förtydliga tillgänglighetsguiden med en tillgänglighetsklassificering av lokaler och byggnader Tillgänglighetsklassificering ska genomföras i samverkan med företrädare för personer med funktionsnedsättning.

- Skapa beredskap inom kommunen för våldsutsatta kvinnor och öppna en tillfällig verksamhet.
- Anställ fältassistenter.

Livskvalitet för äldre

Livskvalitet, med ett rikt liv bestående av sociala sammanhang, delaktighet i samhället, ett tryggt boende, närhet till natur och kultur är viktigt för alla, och ska garanteras oavsett ålder, och oavsett om krafterna sviker. Alla ska kunna åldras och känna livskvalitet och trygghet på sina villkor.

Staden har ett stort ansvar att bygga en levande stad anpassad efter människor i alla olika livssituationer. En stad ska erbjuda alla möjlighet till rörelse, föreningsliv och tillgänglighet till parker och natur, oavsett ålder eller hälsa.

Ett stimulerande vardagsliv

En viktig förutsättning för att kunna vara aktiv året om är att det är tryggt att röra sig utomhus på våra gator och torg. Vår satsning på underhåll av vägarna vintertid är mycket viktig. Även tillgängligheten till parker och grönområden måste förbättras. Närheten till grönområden stimulerar till utevistelse och ökar välbefinnandet.

Bra mat är hälsa och väcker minnen till liv, vilket är viktigt för att behålla det friska. Vi vill att de äldre ska serveras nylagad och ekologisk mat. Vård- och omsorgsboenden omfattas självklart av stadens matpolicy.

Miljön på omsorgsboenden ska både vara hemtrevlig och inspirerande, och fri från gifter. Ett arbete för giftsanering behöver påbörjas.

Vi får inte heller glömma att det bor många äldre i Solna som är uppväxta i ett annat land än Sverige, även de måste få en chans att få äta mat som de är vana vid från sitt hemland.

Vår satsning att bygga ett aktivitetshus

riktar sig till alla, oavsett ålder och erbjuder aktiviteter för många olika intressen. Det ska vara en plats där solnabor möts över generationsgränserna.

Boende

Vi vill att tilldelningen av seniorbostäder sker utifrån behov och inte som nu, utifrån kötid. Vi är glada att staden nu bygger trygghetsboenden, som länge har saknats i Solna. Nu är det viktigt att garantera att det finns tillräckligt med trygghetsboenden. Det är ett bra boende för de äldre som befinner sig i en situation där de är för svaga för att bo kvar i sina lägenheter men för friska för ett rum på ett vård- och omsorgsboende.

För personer som på grund av sitt omsorgsbehov måste flytta in i äldreboende eller LSS-boende är det viktigt att kunna påverka sin vardag. I brukarundersökningar brukar personer med omsorgsbehov betona trygghet och kontinuitet.

För att garantera trygghet, kontinuitet och medbestämmande vill Miljöpartiet att vård- och omsorgsboenden i Solna stad även fortsättningsvis upphandlas enligt LOU (Lagen om offentlig upphandling). Vi vet att äldre i Solna väljer vårdboende efter närhet till tidigare bostad och inte efter vilken profil boendet har och att äldre framförallt värderar inflytande över den vård de har. Valfriheten mellan många företag ligger inte högt upp på listan för våra äldre.

Mångfald inom äldreomsorgen

Det måste finnas möjlighet för äldre att välja boende med språkprofil, det kan vara en del av ett vård- och omsorgsboende eller separata boenden. Redan idag har

Solna tillräckligt underlag för en finskspråkig avdelning. Äldreomsorg på finska är dessutom en skyldighet för Solna eftersom vi är ett förvaltningsområde för minoritetsspråket finska.

För att skapa denna mångfald inom äldreomsorgen tror vi att det krävs ett mer aktivt samarbete mellan kommunerna i Stockholms län. Alla kommuner kan inte täcka in allt men tillsammans kan vi skapa en större mångfald.

All äldreomsorg i Solna borde också vara hbtq-certifierad, och tydligt arbeta med jämställdhet och mot diskriminering.

Kvalitetskontroll

Kvalitetskontrollen och uppföljningen av såväl kommunala som privata vårdaktörer i staden måste förbättras. Det kan ske genom stärkta kvalitetsdeklarationer och genom att utföra fler kontroller och uppföljningsbesök.

Det behövs också en förbättrad kontroll av medicineringen av äldre. Många äldre ordinerar för mycket läkemedel och mår dåligt av det. En god kontroll kräver ökad samverkan mellan landsting och kommun. Genom detta kan äldre få en bättre hälsa samtidigt som medicinkostnader kan sparas in.

Jämställd biståndsbedömning

Forskning visar att äldreomsorgen tilldelar män mer vårdresurser vid biståndsbedömningen än kvinnor. Vi vill att Solna stad tar fram ett verktyg som hjälper stadens personal att bedöma vårdbehov jämställt.

Det är också viktigt att biståndsbedömningen tar hänsyn till ensamhet och omvårdnadsbörda för anhöriga, vilket påverkar många äldres

psykiska ohälsa.

Driftbudget - förändringar i förhållande till majoritetens förslag för omvårdnadsnämnden

- 1 mkr till friskvårdsprojekt för äldre.

Uppdrag till omvårdnadsnämnden

- Stadens målsättning ska vara att maten ska lagas på plats på varje boende eller i andra hand så nära som möjligt.
- Fritidsverksamhet och förebyggande hälsoarbete för seniorer ska finnas kvar och vidareutvecklas.
- Planlägg ett arbete för giftsanering av stadens omsorgsboenden.
- Ta initiativ till samarbete med Solnas kranskommuner för möjlighet att utveckla omsorgsboenden med språkprofil.
- Förbättra kvalitetskontroller och uppföljning av såväl privata som kommunala vårdaktörer.
- Öka samverkan med landstinget för bättre kontroll av medicineringen av äldre.
- Utveckla ett verktyg som hjälper stadens personal att bedöma vårdbehov jämställt.

Aktiv och klimatvänlig fritid

En aktiv och meningsfull fritid berikar såväl Solna som den enskilde individen och på lång sikt är välbefinnandet grunden också för den goda ekonomin. Det är viktigt att alla solnabor, inte minst alla barn och unga, ges full möjlighet att ha en meningsfull fritid. Denna möjlighet kan delas in i tre kategorier; närhet, kvalitet och liten kostnad.

Tyvärr ser vi att Solna idag drar ner på exempelvis antalet öppna förskolor, fritidsklubbar och ungdomsgårdar, vilket särskilt drabbar vissa stadsdelar. Vi ser att verksamheterna tilldelas för lite pengar för att kunna utveckla en riktigt kvalitativ verksamhet, samtidigt som många faciliteter står och förfaller på grund av bristande underhåll, och att avgifterna höjs, exempelvis till kulturskolan, vilket utestänger barn i familjer med en svag ekonomi.

Fritidsgårdar

Staden ska garantera att det finns fritidsgårdar i alla stadsdelar. De ska ha lokaler och budget för att bedriva en meningsfull verksamhet för barn och unga. Fritidsgårdarna är också ofta viktiga platser för studier och jobbsökning.

Det är också viktigt att de mycket uppskattade ungdomsverksamheterna Black Sheep och Blu Hill får fortsätta bedriva profilverksamheter. Båda dessa verksamheter behöver lokaler som är ändamålsenliga för verksamheten. Samtidigt vill vi att fritidsverksamheten på Villa Odin finns kvar. Det är viktigt att ungdomarna i Hagalund har verksamheter i sitt område.

Under 2015 ska fritidsverksamheten i Ulriksdalskolan prioriteras, tyvärr till priset av personalindragningar och

minskat antal fritidsanläggningar. Exempelvis kommer det att leda till en nedläggning av Pampas fritidsanläggning. Vi vill garantera att det finns fritidsgårdar och fritidsverksamheter för alla unga i alla stadsdelar och satsar på att utöka Kultur- och fritidsnämndens budget för just fritidsgårdar och fritidsanläggningar.

Solna stad bör också säkerställa att de mötesplatser, i form av fritidsgårdar, som finns för unga även vänder sig till unga hbtq-personer och att alla bemöts på ett bra sätt. Behovet av tillgång till och utformning av egna mötesplatser för unga hbtq-personer bör också utredas.

Idrott för alla

Idrott ska vara till för alla. Idrott ska vara tillgängligt och sträva efter att ge människor i alla åldrar en möjlighet till aktivitet, rörelse och glädje. Friends arena kallas för ”de stora ögonblickens arena.” Vi i Miljöpartiet vill satsa på ”de små ögonblickens arenor”, anläggningar för spontanidrott nära där vi bor.

Det behövs fler platser för spontanidrott, i bostadskvarter, i parker och på skolgårdar. Skolgårdarna är utmärkta platser som kan nyttjas av elever på dagtid och av allmänheten på kvällar och helger.

Vi ska ha den bästa idrotten för barnen, inte en idrott för de bästa barnen. Alla ska tilldelas tid på våra idrottsanläggningar utan att det ska ställa krav på prestation. Och killar och tjejer ska tilldelas lika mycket tid och lika bra tider.

Vi ser också stora fördelar med idrottsplatser som leder till lek, är fria från bokade tider, oberoende av klubbar och skapar aktivitet i våra bostadsområden. På

samma vis är det viktigt med upprustade och inspirerande lekplatser.

Vi vill att staden inom de närmaste åren bygger en ny simhall. Det borde vara en självklarhet att en kommun erbjuder en bra simhall. Det är en viktig del av idrottsrörelsen, men också oerhört viktigt för att ge alla barn vattenvana och simkunskaper.

Kulturskolan

Kulturskolan i Solna bedriver en omvittnat bra verksamhet med stor bredd i utbudet. Kulturskolan har dock under de senaste åren utsatts för besparingar. Avgiften till Kulturskolan har höjts och den avgiftsfria och viktiga verksamheten som Kulturskolan bedrev riktad mot förskola och grundskola har upphört.

Miljöpartiet avsätter 1 miljon kronor mer än majoriteten för att avgifterna ska kunna hållas så låga som möjligt och för att återinföra verksamheten riktad till förskolor och grundskolor.

Låt kulturen flytta till Solna

Solna stad är bra på att locka företag till kommunen. Detta görs genom goda samarbeten, en bra dialog och bra faciliteter. Vi vill att Solna ska satsa på att även locka kulturinstitutioner till staden. Vi vet att kultur är en tillväxtmotor och gynnar människors välmående liksom stärker en stads identitet vilket är viktigt för Solnabornas känsla av sammanhang.

Aktivitetshus

Solna behöver mötesplatser, andra än shoppingcentrum, som skapar mervärde för solnaborna. Vi vill satsa på ett aktivitetshus med rum för både kultur, idrott, föreningsliv, kaféer och öppna verksamheter riktad till alla åldrar och en bred målgrupp i Solna.

Överjärva gård

Förutom Överjärva gårds omistliga

kulturhistoriska värde är Överjärva gård en viktig del av kultur- och fritidsutbudet i Solna.

Vår strävan är att Överjärva gård ska fortsätta utvecklas som ett attraktivt utflyktsmål för solnabor och andra besökare.

Vi vill undersöka förutsättningarna för att omvandla Överjärva gård till ett friluftsmuseum. Vi vill att kultur- och fritidsförvaltningen samarbetar med Råsunda Förstad AB och med Överjärva gård AB i denna fråga.

Miljöpartiet arbetar också för att gården ska utvecklas till ännu mer av ett kunskapscentrum inom miljö, bygdekunskap och byggnadsvård. Vi vill att fler småföretag och kooperativ med miljöanknytning ges möjlighet att verka i området.

Gratis naturskola för Solnas skolor

Naturskolan på Överjärva gård tillhandahåller naturkunskapskurser med utomhuspedagogik för grundskolebarn i Solna. Barnen lär sig att tillämpa naturkunskap praktiskt och får förståelse för ekosystem och naturresurshållning.

Denna undervisning tillhandahålls inte inom den ordinarie skolbudgeten idag. Vi vill att alla barn i Solna ska få ta del av Naturskolans utbildningsprogram och vill att Naturskolan är avgiftsfri för alla förskole- och grundskoleklasser i Solna

Biblioteken ska vara lärandecentraler

Vi vill använda bibliotekens potential att nå medborgare och att biblioteken fortsätter att utveckla sin roll mot att vara mer av en informationscentral och lokal mötesplats.

Vi vill att biblioteken anpassar

öppettiderna bättre till medborgarna och utvecklar sitt samarbete med skolbiblioteken. Bibliotek och bibliotekarier är viktigt för barns och ungas språkutveckling. I ett informationssamhälle kan vi inte spara in på våra informationscentraler utan måste ständigt förbättra och utveckla dessa, speciellt i en kommun som växer.

Kommunens bidrag till organisationer

Vid organisationsbidrag vill vi att det ställs tydliga krav och att satsningarna fördelas så att det görs likvärdiga satsningar på idrott, kultur och föreningsliv samt att bidraget fördelas jämnt mellan könen.

För att få bidrag anser Miljöpartiet att föreningar måste ta fram en värdegrundsplan med mål om jämställdhet, antidiskriminering och mot matchning och toppning. Mål och åtgärder mot elitsatsningar ska gälla för barn under 13 år.

Driftbudget - förändringar i förhållande till majoritetens förslag för Kultur- och fritidsnämnden

- 2 mkr till kulturskolan för avgiftssänkningar.
- 0,5 mkr till samverkan mellan skola och biblioteksverksamhet.
- 0,5 mkr för att erbjuda alla Solna skolor gratis undervisning på Naturskolan.
- 3 mkr för utveckling av fritidsgårdarnas verksamhet.

Uppdrag till Kultur och fritidsnämnden

- Kartlägg all fritidsverksamhet,

fritidsgårdar och fritidshem, med syfte att garantera närhet och kvalitet till alla unga i Solna.

- Gynna idrott för alla barn och satsa på de små ögonblickens arenor.
- Verka för att kulturinstitutioner flyttar till staden.
- Starta projektering av ett Aktivitetshus.
- Undersök förutsättningarna att omvandla Överjärva gård till ett friluftsmuseum. Kultur- och fritidsförvaltningen ska samarbeta med Råsunda Förstad AB och med Överjärva gård AB i denna fråga.
- Utvärdera organisationsbidragen och skapa rutiner för ett jämlikt och jämställt bidragssystem.

Investeringsbudget

Miljöpartiet ökar investeringsramen för att satsa långsiktigt på klimatet och på barn och unga.

Renoveringen av stadens skolor och förskolor ska prioriteras före andra investeringar under åren 2015-2019. Byggnaderna ska bli moderna, hälsosamma, energieffektiva, och gårdarna ska vara gröna och spännande för barn. Miljöpartiet vill utöka budgeten för renoveringen av stadens skolor och vi vill att pengarna som budgeterats till investering i renovering av skolor i majoritetens budget också används till detta och att renoveringsplanerna följs.

Stora investeringar kräver omfattande projektering och långsiktig planering. Majoritetens har en investeringsbudget på 750 mkr. Vi omprioriterar i budgeten till förmån för renoveringen av stadens skolor. Och vi ökar investeringsvolymen till 800 mkr under rullande fem år för satsningar på renovering av stadens skolor och på en social investeringsfond.

Totalt investerar vi, utöver stadens övriga investeringar, under närmaste fem år 2015-2019:

25 mkr i en social investeringsfond
75 mkr i renovering av stadens skolfastigheter

Investeringsbehov

Investeringsbehovet i staden är stort. Vi har valt att i denna budget redovisa för detta. Förutom de förslag som vi presenterar ovan behöver Solna bygga en grundskola i Järvastaden som börjar byggas så snart som möjligt (ca 300 mkr), staden behöver investera i energieffektiviseringar - utöver de som görs i och med renovering av skolorna (ca 40 mkr) staden behöver en ny simhall (ca 150 mkr) och övriga idrottsanläggningar behöver renoveras (ca 50 mkr).

På sikt vill Miljöpartiet även att staden bygger ett Aktivitetshus som inrymmer såväl kultur, idrott och föreningsliv (ca 150 mkr).

Uppdrag

- Ta fram omfattande renoveringsplaner för skolan. Start av renoveringsarbetet under 2015, och avslut 2019.
- Ta fram förslag på hur den Sociala investeringsfonden ska finansieras. Genom investeringsbudgeten, där investeringarna, om de faller väl ut, övergår till att finansieras i driftsbudgeten. Eller med hjälp av strukturpengar. Implementering sker 2015.
- Ta fram en energieffektiviseringsplan, utöver det som görs i skolorna, för såväl stadens fastigheter som allmännyttans bostadshus.

- Starta fram en upprustningsplan för stadens idrottsanläggningar.
- Ta fram ett förslag till placering och projektering av en grundskola i Järvastaden. Skolan ska vara en byggnad som både inrymmer skolverksamhet och är öppen för annan verksamhet på kvällar och helger. Byggstart så snart som möjligt.
- Ta fram ett förslag till simhall, placering, innehåll, finansiering och investeringsbehov.
- Ta fram ett förslag till Aktivitetshus, placering, innehåll, finansiering och investeringsbehov.

Miljöpartiet de grönas budget 2015

- Ändringar i förhållande till majoritetens budget

Detaljerad	Total	Nämnd
		KOMMUNSTYRELSEN
2		Utveckling av miljö- och klimatarbetet, miljöstrateg, SR-strateg
1		Demokratiarbete
-0,5		Minskad kostnad för politiska arvoden
-4		Uthyrning av stadens lokaler
-5		Minskad medelreserv för stadens tillväxt och utbyggnad
	-8,5	Summa
		STADSBYGGNADSNÄMNDEN
		Besparingar genom bättre upphandlingar och färre överklaganden
-2		
-1		Dubbdäcksavgift från hösten 2015
-1,5		Intäkter från ökade p-avgifter, nyttoparkering, parkeringshus
2		Underhåll/renhållning av grönområden
2		Snö-, löv- och grusröjning på gång-, cykel- och bilvägar
0,5		Installation av laddningsstolpar för elbilar
-0,5		Avgifter för brännbara sopor
0,5		Avfallscoordinator/informatör
	0	Summa
		KULTUR- OCH FRITIDSNÄMNDEN
2		Kulturskola
0,5		Samverkan mellan skola och biblioteksverksamhet
0,5		Gratis Naturskola för skolor i Solna och verksamhetsutveckling
3		Fritidsgårdar
	6	Summa
		BARN- OCH UTBILDNINGSNÄMNDEN
-1		Minskade underhållskostnader tack vare minskat underhåll
11		Satsningar på förskola
6		Satsning på fritidshemmen för ökad personaltätet
13		Satsningar på skolan
	29	Summa
		KOMPETENSNÄMNDEN
0,5		Ytterligare satsningar på sommarjobb
	0,5	Summa
		SOCIALNÄMNDEN
-1		Minskade kostnader p g a fler träningslägenheter
0,5		Barn- och ungdomssamordnare
1		Anställning av fältassistenter
	0,5	Summa
		OMVÅRDNADSNÄMNDEN
1		Friskvårdsprojekt för äldre

1 Summa

MILJÖ – OCH HÄLSOSKYDDSNÄMNDEN

- 1 Anställning av personal för mer kontroll, inventering, planläggning
- 0,5 Fast och mobil mätning av partiklar och kväveoxider

1,5 Summa

KAPITALKOSTNADER

- 3 Justering för kapitalkostnader halvårseffekt

3 Summa

Satsningar som kräver finansiering

- 33 33 Partiets satsningar som kräver finansiering
- 33 -33 Skattesats 17,30
- 60 60 Majoritetens resultat

60 Resultat

Driftbudget 2015

- sammanställning totalt för styrelsen och nämnder

	2015	2015	2015
	Majoritetens	Partiets	Total
	ram (tkr)	satsningar	budget-
		(tkr)	ram (tkr)
Kommunfullmäktige och kommunstyrelsen	-112 847	8 500	-104 347
Revision	-2 669		-2 669
Brandförsvaret	-27 800		-27 800
Stadsbyggnadsnämnden	-41 809	0	-41 809
SBN: Affärsverksamheten	0		0
Kultur- och fritidsnämnden	-152 249	-6 000	-158 249
Barn- och utbildningsnämnden	-1 116 996	-29 000	-1 145 996
Kompetensnämnden	-33 018	-500	-33 518
Socialnämnden	-220 122	-500	-220 622
Familjerättsnämnden	-3 565		-3 565
Omvårdnadsnämnden	-825 136	-1 000	-826 136
Miljö- och hälsoskyddsnämnden	-10 329	-1 500	-11 829
Kapitalkostnader		-3 000	
Summa (tkr)	-2 546 540	-33 000	-2 576 540
Pensionskostnader, interna poster m.m.	87 618		87 618
Verksamheten (intäkter./kostnader)	-2 458 921	-33 000	-2 488 921

Resultatbudget 2015 (mkr)

Verksamheten (intäkter./kostnader)	-2 459	-33 000	-35 459
Avskrivningar	-98		-98
Jämförelsestörande poster	0		0
Verksamhetens nettokostnader	-2 557		-35 557
Skatteintäkter, generella statsbidr. och utjämning	2 577	33000	35 577
Finansiella intäkter och kostnader	40		40
Årets resultat	60		60

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige tar del av nämndernas verksamhetsplaner och budgetar för 2015 med inriktning för 2016 – 2017.

Kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige beslutar att;

- fastställa utdebitering för 2015 till 17:30 per skattekrona,
- fastställa verksamhetsplan och budget för 2015 enligt Miljöpartiet de gröna i Solnas förslag – Budgetmotion Grön stadsutveckling med långsiktigt ansvar för Klimatet, Barnen och Demokratin.
- fastställa ekonomiska ramar, enligt ovan lagda förslag,
- uppdra åt styrelse och nämnder att utarbetat verksamhetsbudget och verksamhetsmål anpassat till den ovan föreslagna ramen för driftbudgeten,
- uppdra åt berörda förvaltningar att genomföra giftsanering av stadens förskolor och omsorgsboenden med start 2015,
- anta styrregler enligt förslaget och uppdra till kommunstyrelsen att vid behov fatta beslut om kompletteringar av styrreglerna under året,
- uppdra till kommunstyrelsen att tillse att styrelse och nämnder minst två gånger under 2015 redovisar verksamhets- och budgetuppföljningar till kommunfullmäktige,
- uppdra till styrelse och nämnder att justera sina verksamhetsbudgetar med anledning av ändringar i Miljöpartiet de grönas i Solnas budget 2015,
- uppdra till styrelse och nämnder, berörda företag, stadsdirektören med flera att verkställa de uppdrag och intentioner som framgår av förslaget,
- uppdra till styrelse och nämnder att göra översyn och eventuell revidering av sina reglementen som en följd av verksamhetsförändringar,
- uppdra till styrelse och nämnder att ta fram åtaganden med efterföljande kvalitetsdeklarationer. Arbetet ska harmonisera och integreras med den årliga verksamhetsplanen och budget. Arbetet ska ske i dialog och samverkan med kommunstyrelsen,
- uppdra till styrelse och nämnder att se över taxor, så att de harmoniserar med den nivå som gäller i närliggande och likartade kommuner i Stockholms län samt att de är effektiva, enkla och transparenta. Arbetet

ska harmonisera och integreras med den årliga verksamhetsplanen och budget. Arbetet ska ske i dialog och samverkan med kommunstyrelsen.

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige därutöver besluta att från den 1 januari 2015;

- anta socialnämndens förslag till förändrade taxor för serveringstillstånd från och med den 1 januari 2015 och att dessa taxor fortsätter att knytas till prisbasbeloppet,
- anta stadsbyggnadsnämndens förslag till nya taxor för trafikanordningsplaner, att gälla från den 1 januari 2015,
- anta stadsbyggnadsnämndens förslag till nya taxor för laserdata, adresser och leveransmedia inom kart- och mätområdet, att gälla från den 1 januari 2015,
- anta stadsbyggnadsnämndens förslag till reviderade taxor för baskarta, nybyggnadskarta, grundkarta, GIS-skikt och timersättning inom kart- och mätområdet, att gälla från den 1 januari 2015,
- anta miljö- och hälsoskyddsnämndens förslag till ändrad taxa för Solna stads provning och tillsyn inom miljöbalkens område, att gälla från den 1 januari 2015,
- anta miljö- och hälsoskyddsnämndens förslag till ändrad taxa för Solna stads tillsyn inom strålskyddslagens område, att gälla från den 1 januari 2015,
- anta miljö- och hälsoskyddsnämndens förslag till ändrad taxa för Solna stads offentliga kontroll av livsmedel, att gälla från den 1 januari 2015.

2015-11-10

För Miljöpartiet de gröna

.....
Susanne Nordling, gruppledare

